

Hoe gebruikt u de Dordtse kleuren?

De Dordtse Kleurenwaaier bevat 55 kleuren. Op de achterkant van elke kleur staat op welke onderdelen van een gebouw deze hoort. Dit geldt alleen voor de buitenkant.

Ook staat er uit welke eeuw deze historisch geïnspireerde kleuren stammen.

In 2010 volgden na onderzoek de 11 kleuren van de 19^e-eeuw. Hier is geen gebruiksinstructie bij.

Hoog tijd dus voor een gebruiksschema waarop alle 66 Dordtse kleuren voorkomen.

Bij het kiezen van kleuren voor uw pand zijn er echter ook algemeen geldende regels.

Zo gaat u te werk

U wilt uw voorgevel schilderen. Wat is van belang bij het kiezen van de kleuren?

- * Zitten er op het houtwerk nog oude verflagen? Bijvoorbeeld in hoekjes van de kroonlijst of op de kopse kant van een raam, waar schoon schuren moeilijk is? Dan kan er kleuronderzoek worden gedaan en komen wellicht de originele kleuren nog tevoorschijn.
- * Schuur oude verflagen glad, maar haal ze niet weg. Ze zijn het historisch archief van het hout.
- * In welke architectuurstijl is de gevel gemaakt of in welk bouwjaar is de gevel ontworpen? Elke periode en bouwstijl kent zijn eigen kleurgebruik.
- * Daarnaast speelt uiteraard smaak een rol bij de kleurkeuze. U heeft daarin vrijheid, maar de kleuren moeten wel passen bij uw pand en bij de buurpanden.
- * Zie ook pagina's 26 en 27 in het [Handboek Restauratie en onderhoud in Dordrecht](#)

Wat is passend

In de loop der tijd ontstaan steeds nieuwe kleuren, met name door de ontwikkelingen in de chemie. De vroegere verf bestond uit bestanddelen uit de natuur. De basis was lijnolie. Tegenwoordig heeft verf vaak een chemische samenstelling. Naast dat dit andere kleuren oplevert, zijn de kleuren daardoor ook intenser of feller. Tot begin van de 20^e-eeuw is het kleurgebruik op hout- en muurwerk gedekter.

In de historische binnenstad en de historische delen van de 19^e-eeuwse schil passen dus geen (grote vlakken met) felle kleuren.

In verschillende periodes zijn verschillende kleuren gebruikt op de verschillende onderdelen van de gevel.

Meestal verven we vooral de houten onderdelen en niet de natuur- of bakstenen. Het verven van hout is niet alleen ter verfraaiing, maar ook ter bescherming tegen weer en wind.

Bij baksteen, natuursteen en kunststeen hoeft dat niet. Bij gestucte/gepleisterde gevels weer wel. Deze werden in een lichte natuursteenkleur geschilderd.

Alleen als de baksteen of de natuur-/kunststeen ernstig beschadigd is, overleggen we samen of schilderen de beste optie is.

Met name Belgische hardsteen werd vroeger nog wel eens geolied om een mooie glans te krijgen.

Onderdelen van de gevel

Gootlijst

Kroonlijst

Kozijnen

Ramen

Roedenindeling

Raamdorpels

Raam- en deuromlijstingen

Deuren

Onderpui

Plint of basement

Pleisterwerk (delen of gehele gevel)

Smeedwerk zoals gevelankers, rozetten, stoephekken

Uitgangspunten

Stucwerk gevels hebben meestal een witte, beige of grijstint.

Kozijnen en kroonlijst of gootlijst hebben doorgaans één kleur.

De deur heeft een donkere kleur of wordt alleen gelakt/gevernist.

Het basement heeft, als deze niet is uitgevoerd in baksteen of natuursteen, een donkerdere kleur.

Schuiframes met een kleine roedenindeling (meer dan 6 ruitjes) krijgen een lichte kleur.

B-, T- en H-ramen, ramen met een Empire-indeling en 19^e en 20^e-eeuwse ramen met een roedenindeling krijgen een donkere kleur.

Het voegwerk is soms gekleurd in de baksteenkleur. Maar meestal heeft het de kleur van de grondstof die is gebruikt. Voegen zijn tegenwoordig altijd cementgrijs, maar vroeger was de voegspecie gemengd met schelpen en daardoor witter.

Smeedijzeren onderdelen zoals gevelankers zijn altijd zwart.

Dordrecht, april 2021